

לא דלקמן חתמן התקין ר"ג כ"י פ"י ס"ז כ"ב ששנים שלוש ורבע שבאר מילתה לה והוא יסביל ב' וכן לשון רש"י. וליחא למאן
 דמפרש דב"ד דהק' דהיינו כפני ג' דלדודיה לילא הכהה שתיבא דהא"ב' מפקי לקלא. אלא נשמא דתקנת ר' גמליאל היתה מפני
 העונות כדליתא בגמרא. והסתא דאורייתיה לילא אחריו או לשלוח בליה. והוא לא ישרה בכל אלה בשביל לעונה. אבל זה
 שפרש"י בהתקן ר"ג דטעמא שמה הנשא ב' הוא ליתבין דרב נחמן. ור' יוחנן נמי כותיה ס"ל. דהא דתקן ב"ד היינו דהי דתרי
 נמי ב"ד קרי ליה. דתקן במנה ד' פרק בתרא דשביעות לפי שברחו ונמ"ש שם ב"ד. והסתא קודם תקנת ר"ג היה סג' דביטול
 כפני ב' דלא לריבין אלא שחיה בעלמא. ויחיה עדות בעין. דלון דבר שבערוה פחות מבנים. והע"נ דב"ד קרי ליה לא נגעו בו
 אלא משום עדות כמ"ש הר"ן וזון דבי תרי לית ליה קלא ובמא הנשא וירבו ממוזרים בישראל. התקין ר"ג דתרי לא סגי ומזמן
 דהיה לתקן. התקין דלא נסגי אלא כפניו. ואש"נ דהכנה דמזמרים בתלמודא הוי מיתקן. כיון שהולך לתקן היקן ג' כפני עונות
 ונמ"ש התוס'. וגמליאל למד שז"ס הר"ב ברש"א בשלשה וסדר ופי' גבי תקנה שהיה מחשש שלא תנשא. דמזין שערך חבי תרי ולי
 הא לא הא. ולא עוד אלא שז"ס בשלשה ויטיו כרב ששה ורוב לקיט. וזה דלא כרב נחמן ור' יוחנן. קשיא טובא דאש"נ דמשום
 רב נחמן ורב ששה דהלכה כרב נחמן בדיני ליתא. משום דהבא ליורכא ליכא. מ"מ רבי יוחנן לגבי ריש לקיש הלכתא כותיה
 בר מילתא. וכן פסקו הפוסקים הלכתא כרב נחמן דקאי ר' יוחנן כותיה. ולא תקשה על מ"ש במשנה ד' פרק בתרא דשביעות.
 דהמזמר התם בשלשה. והיינו כרב ששה ונמ"ש שם ב"ד. היינו דפונתא דר' ור"ל ליתא אלא דביטול דהבא. אבל דפרחובול לא
 פליגי. ואש"נ דרב נחמן מייית ליה להבא כיבעתא מדשביעות דמדתתם בתרי ה"נ בתרי. לא קשיא. דליכא לנומרי דר' יוחנן
 התם נמי ס"ל דב"ד דוקא בג' לרדין. ואפ"ה הבא לא בעי אלא ב' וטעמא רבא ליכא לחלק. דפרחובול מכא דין נגעו בו כיה
 שטרותיו מוסריק לב"ד. דהו לא קריין ביה לא יגוש. ולפוקד לרדין שיהו שלשה. דהיינו ב"ד ממש. מה שאין כן הכא דביטול. שלא
 נגעו בו אלא מכא עדות בעלמא וסגי בשנים ובדאמין. וא"ת ולר' יוחנן דסגי ליה בשנים חמאי קרי ליה ב"ד. דבעלמא לרב
 נחמן כדכתבו התוס' כיון דפרחובול סגי ליה בב'. קרי ליה ב"ד. דהא התם משום ב"ד נגעו בו ואפ"ה סגי בב'. אלא לר"י
 שכתבתי דהתם ס"ל נמי בג' כי הוי דלא תקשה לסברת הפוסקים שם בג'. והבא פסקין בב'. ונ"ל דלטעמך תקשה רב נחמן גופיה
 חמאי קרי ליה הכא ב"ד. כיון שאין שאן אלא שנים. ואין חנו לריבין להם אלא מזה עדות. ואמאי קרי ליה כלל ב"ד. [ועיין
 בב"מ סוף פ' ב' מהלכות כההדקין בשם תשובת הרשב"א] וגו' וזה מקום לשעז' ויטיו לריבין ג' ובפחות לא הוי בטול וגמליאל
 מחיר א"ל לעלמא. אלא על כרחך הית לך לומר דמש"ה קרי ליה ב"ד. לפי שאש"נ שאינם אלא משום להטיה אפ"ה כיון דבעלמא

110

(ו) של א' : (ז) של ב' שפני האשה ושליח : (ח) דהרי מני למעשה הכי [כפ"א מ"ו]. והיינו קודם שמתו השליח להאשה :

[illegible]

امام احمد بن حنبل